

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Kuchynkou v právní věci **žalobce: MUDr. A.V., zastoupeného JUDr. Jiřím Štanclem, advokátem se sídlem Čs. legii 172, Klatovy**, proti **žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje, se sídlem Škroupova 18, Plzeň**, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne **29.10.2010, čj. DSH/10549/10**,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobou předanou k poštovní přepravě dne 22.12.2010 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 29.10.2010, čj. DSH/10549/10, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Napadeným rozhodnutím Krajský úřad Plzeňského kraje zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Sušice ze dne 11.6.2010, čj. 4987/09/DOP/ZK-354, 4988/09/DOP/ZK-355, 5116/09/DOP/ZK-360, 5117/09/DOP/ZK-361, 5118/09/DOP/ZK-362, 5182/09/DOP/ZK-369, 5197/09/DOP/ZK-372, 5198/09/DOP/ZK-373, jímž se žalobce uznává vinným ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 2 a § 22 odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o přestupcích, neboť *1.* dne 16.11.2009 v 17:21 hod. řídil motorové vozidlo tov. zn. BMW, r.z. X, po pozemní komunikaci v obci Sušice, ul. Pražská, ve směru jízdy do Horažďovic, kde byl následně kontrolován hlídkou Policie ČR, přičemž překročil nejvyšší povolenou rychlost

jízdy vozidla v obci, stanovenou zákonem o silničním provozu, o 20 km/h a více, kdy byla pomocí přístroje RAMER 7 CCD naměřena rychlost jízdy jím řízeného vozidla v daném čase a místě (po odečtení možné odchylky měření) 74 km/h., 2. dne 3.12.2009 v 7:32 hod. řídil uvedené motorové vozidlo po místní pozemní komunikaci v obci Sušice, náměstí Svobody, ve směru jízdy z ul. Lerchova, 3. dne 4.12.2009 ve 14:54 hod. řídil uvedené motorové vozidlo po místní pozemní komunikaci v obci Sušice, náměstí Svobody, ve směru jízdy do ul. Mostní a nábř. Karla Houry, 4. dne 9.12.2009 v 7:51 hod. řídil uvedené motorové vozidlo po místní pozemní komunikaci v obci Sušice, náměstí Svobody, ve směru jízdy z ul. Lerchova, 5. dne 15.12.2009 v 18:02 hod. řídil uvedené motorové vozidlo po místní pozemní komunikaci v obci Sušice, náměstí Svobody, 6. dne 16.12.2009 v 7:51 hod. řídil uvedené motorové vozidlo po místní pozemní komunikaci v obci Sušice, náměstí Svobody, a 7. dne 17.12.2009 v 8:34 hod. řídil uvedené motorové vozidlo po místní pozemní komunikaci v obci Sušice, náměstí Svobody, ačkoliv ve všech případech *sub 2 až 7* mu byl zadržen řidičský průkaz. Tímto jednáním porušil ust. § 18 odst. 4 a § 118b odst. 2 zákona o silničním provozu. Za tyto přestupky byla obviněnému uložena pokuta v částce 9.000,- Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel po dobu 8 měsíců.

Přestupky jsou upraveny zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon o přestupcích*“).

Není-li v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o přestupcích zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*správní řád*“ nebo „*spr. ř.*“).

Provoz na pozemních komunikacích je upraven zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon o silničním provozu*“).

V žalobě se namítá, že **správní orgán I. stupně** dospěl, když posuzoval obhajobu žalobce, spočívající v krajní nouzi, k závěru, že „*jednání MUDr. A.V. ve všech dnech uvedených ve výroku rozhodnutí nepovažuje správní orgán za jednání při odvracení přímo hrozícího nebezpečí na životě, zdraví osob nebo majetku*“. **Žalovaný jakožto odvolací orgán** dospěl v této úvaze k **opačnému** závěru, že totiž v daném případě *odvolatel odvracel nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem (lidské zdraví)*. Žalovaný pak pokračoval tím, že shledal naplněnu i druhou podmínku krajní nouze, že totiž *tímto jednáním žalobce nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil*. Pokud jde o třetí podmínku krajní nouze, žalovaný dovodil, že ta nebyla naplněna, neboť nebezpečí, který obviněný odvracel, *bylo možno v dané situaci odvrátit jinak*. K tomuto závěru žalovaný dospěl s odkazem na výpověď svědka Ch., vyslechnutého správním orgánem I. stupně. Tuto výpověď k důkazu neprovedl a, jak je patrné z písemného odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný dospěl k tomuto závěru ze zjištění, že *v Sušici je stanoviště zdravotnické záchranné služby, které vykonává službu 24 hodin denně a pacienti žalobce si tak měli v případě akutního zdravotního stavu zavolat právě zdravotnickou záchrannou službu, která jednak může k pacientovi přijet dříve, jednak má lepší zdravotnické vybavení. Na tuto službu je měl odvolatel (žalobce) odkázat*. [= bod 1 žaloby].

Žalobce má dále za to, že výše zmíněný nový závěr měl být učiněn až po komplexním hodnocení provedených důkazů a na základě úplně zjištěného skutkového stavu. Kdyby tak žalovaný postupoval, neučinil by pravděpodobně tak rychlý úsudek o tom, že nebezpečí bylo možno odvrátit jinak. Poměry v českém zdravotnictví nejsou natolik čítankově jasné, jak vedl svou úvahu žalovaný. Zdravotnická záchranná služba má skutečně v Sušici své stanoviště a má dvě složky: RLP (rychlá lékařská pomoc) a RZP. Vyjede-li k pacientovi vozidlo RZP (což záleží jednak na vyhodnocení informace dispečerkou, jednak na tom, zda v daný okamžik je RLP k dispozici), nepřijede k pacientovi lékař, nýbrž zdravotník. Ten v situaci, k níž jel žalobce, nemůže sám poskytnout lékařskou péči a zajišťuje převoz pacienta do nemocnice. I tato skutečnost vyplývá z výpovědi svědka Ch. [= bod 2 žaloby].

V žalobě se dále uvádí, že žalovaný, resp. správní orgán I. stupně, měl zhodnotit obě situace: Tu, za kterou je žalobce postihován, tedy: *telefonát pacienta, výjezd lékaře, poskytnutí lékařské péče, odjezd*. Dále pak tu, kterou předpokládá žalovaný: *telefonát pacienta, upozornění žalobcem at' pacient volá záchrannou službu* (bude tam vůbec pacient schopen zavolat, je-li např. doma sám a dusí se?), *pacientův telefonát na Zdravotnickou záchrannou službu Sušice, výjezd zdravotníka, naložení pacienta, převoz do nemocnice, předání na oddělení a poskytnutí lékařské péče*. Tyto dvě situace je na místě posoudit z hlediska časového, tedy posoudit dobu, po kterou bude pacient bez lékařské péče. Ta ve variantě II. bude s velkou pravděpodobností významně delší než ve variantě I., přestože správní orgán dospěl k opaku s odůvodněním, že záchranné vozidlo je vozidlem s právem přednosti v jízdě, které není vázáno rychlostními limity. K tomu mohl žalovaný zhodnotit, za jak dlouho by se u pacienta, k němuž byl žalobce volán, rozvinul *status asthmaticus*, který by pacienta již ohrožoval na životě (rovněž výpověď svědka Ch.). Tento údaj může být u různých pacientů různý, není však příliš obtížné v řízení jej prokázat. U všech pacientů, k nimž žalobce vyjel, jsou totiž k dispozici konkrétní údaje obsahující anamnézu, chorobopis, užívané léky, zásahy lékaře a další údaje ze zdravotnické dokumentace. Některé údaje jsou zpracovány žalobcem, některé jinými lékaři včetně lékařů Okresní správy sociálního zabezpečení. Nelze je tedy paušálně odmítnout jako „účelové“. Žalobce je praktický lékař, ví, že způsobem, který předpokládá žalovaný, lze někdy zasáhnout účinně, někdy neúčinně, v závislosti na tom, zda z dispečinku bude schopný odjet lékař, anebo pouze zdravotník. Obrátil-li se pacient, ohrožený na životě, v kritické situaci na žalobce, jednal žalobce jako lékař [= bod 3 žaloby].

Žalobce dále namítá, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, je porušením zásady volného hodnocení důkazů a také zásady dvojinstančnosti řízení [= bod 4 žaloby] a že žalovaný si při argumentaci vypomohl argumentem *ad absurdum*, který ovšem v tomto případě není na místě, když tu jde o zásah v **nebezpečí života** [= bod 5 žaloby].

V závěru žaloby se uvádí, že správní orgán, který rozhoduje o správním trestání, musí vždy posuzovat přiměřenost sankce, což nelze učinit bez hodnocení skutkového děje, z něhož vyvozuje odpovědnost pachatele. Žalovaný **dospěl k odlišnému závěru než správní orgán I. stupně**. Z hlediska společenské nebezpečnosti jednání pachatele a z hlediska přiměřenosti ukládaného trestu je rozdílné, jedná-li pachatel zcela bezprávně, jak uzavřel správní orgán prvního stupně, anebo jednal-li pachatel proto, že tím odvracel nebezpečí přímo hrozící lidskému zdraví a navíc tímto jednáním nezpůsobil zřejmě stejně závažný následek než ten,

který hrozil. Žalovaný však takovouto úvahu, k níž došel, vůbec neučinil a mechanicky potvrdil původní výrok o trestu, aniž by se otázkou přiléhavosti trestu ve vztahu k novému závěru vůbec zabýval. Rozhodnutí žalovaného je i v otázce trestu tudíž nepřezkoumatelné [= bod 6 žaloby].

Žalovaný správní orgán se k žalobě vyjádřil dne 2.3.2011 pod čj. DSH/2656/11.

K bodu **1 až 4** žaloby žalovaný správní orgán uvedl, že nedospěl k jinému závěru, než správní orgán I. stupně. K naplnění stavu krajní nouze je totiž potřeba naplnění 3 kumulativních podmínek (nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, nezpůsobení zřejmě stejně závažného následku a nemožnost nebezpečí odvrátit jinak). Těmito podmínkami se zabýval správní orgán I. stupně, včetně podmínky, zda nešlo nebezpečí odvrátit jinak. Žalovaný pak jako odvolací správní orgán dospěl k závěru, že zpětně je posouzení akutního zdravotního stavu velice sporné, vyžadovalo by zřejmě složité dokazování a zřejmě i znalecké posouzení. Žalovaný tudíž postupoval tak, že připustil, že pacienti žalobce mohli být v ohrožení života (dle zásady *in dubio pro reo*). Vzhledem k tomu, že je pro naplnění znaků krajní nouze potřeba kumulativní naplnění všech podmínek, žalovaný se zaměřil především na tu podmínku, pro jejíž posouzení našel ve spisové dokumentaci dostatečnou oporu. Ze spisové dokumentace pak jednoznačně vyplynulo, že záchranná služba má sídlo přímo v obci Sušice, a tedy výjezd záchranné služby by v daném případě byl stejně rychlý, jako výjezd žalobce (který byl ve všech případech viděn, jak řídí motorové vozidlo v obci Sušice). Pokud žalobce uvádí, že v případě, že pacient zavolal jemu, byl výjezd rychlejší a zároveň výsledek zajištění zdravotní péče ze strany záchranné služby by byl nejistý, je třeba uvést, že záchranná služba by měla být dostatečně kvalifikovaná, aby posoudila, jakou posádku k volajícímu vyslat (tedy zda přímo lékaře, či zda „jen“ záchranáře). Byť by tedy odmítnutím péče ze strany žalobce došlo ke krátkému časovému prodloužení, je žalovaný toho názoru, že i tak by měla být pacientovi poskytnuta odpovídající zdravotní péče. Navíc záchranná služba by v naléhavém případě mohla pacienta odvézt do zdravotnického zařízení, což v případě výjezdu žalobce by bylo velmi komplikované. Rovněž je třeba uvést, že pokud by byl pacient v těžkém a naléhavém stavu, žalobci nic nebránilo ani v tom, aby sám po vyslechnutí telefonátu pacienta kontaktoval záchrannou službu s tím, že by požadoval vyslání lékaře, a tomuto mohl sdělit zdravotní stav pacienta. Žalovaný se tak nemohl ztotožnit s tím, že výjezd žalobce k pacientovi byl nezbytný a „nenahraditelný“, neboť lékařskou péči mohla zajistit záchranná služba. Vzhledem k tomu, že nebyla naplněna jedna z podmínek stavu krajní nouze, žalovaný se blíže nezabýval dalšími podmínkami. Z tohoto důvodu podrobněji nehodnotil výpovědi pacientů a jejich zdravotní stav, neboť to bylo v daném případě již bezpředmětné. Žalovaný pak musí zopakovat, že by připustil stav krajní nouze v případě, kdy by např. byl pacient na těžko dostupném místě a žalobce by byl v jeho blízkosti. V takovémto případě by samozřejmě musel jednat, a to bez ohledu na to, zda má zadržený řidičský průkaz, či dokonce by měl zákaz činnosti a/nebo by pozbyl řidičské oprávnění. Na základě výše popsaného (a s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí) je však žalovaný toho názoru, že stav krajní nouze zde nenastal. Žalovaný pak považuje své rozhodnutí za odůvodněné, a tedy přezkoumatelné, přičemž vycházel z hodnocení důkazů správního orgánu I. stupně s tím, že se ztotožnil se závěrem správního orgánu I. stupně v té části, že nenastala krajní nouze z důvodu, že bylo možné využít služeb záchranné služby. Žalovaný tak nerozšířil obvinění žalobce ani důvody, pro které byl uznán vinným. Na základě dokazování provedeného správním orgánem I. stupně

pak žalovaný dospěl ke stejnému závěru jako správní orgán I. stupně, a to že v daném případě nenastaly okolnosti krajní nouze. Žalovaný tak neporušil ani zásadu dvouinstančnosti, když nikterak obvinění žalobce nerozšířil.

K bodu 5 žaloby žalovaný správní orgán předně odkázal na výše uvedené úvahy o stavu krajní nouze. Dále dodává, že na tomto použitém argumentu trvá. Žalobce trvá na názoru, že pokud jeho pacient je v ohrožení života, je prakticky povinen kdykoliv a za jakýchkoliv okolností k pacientovi vyjet. Na takovéto případy je v České republice dle názoru žalovaného zřízena záchranná služba. Pokud tedy měl žalobce zadržený řidičský průkaz, bránila mu překážka v řízení motorového vozidla, a tedy měl pomoc pacientovi odmítnout a buďto ho odkázat na záchrannou službu, či mohl sám přímo záchrannou službu kontaktovat (včetně sdělení, zda je třeba vyslat záchranáře či přímo lékaře). Žalovaný je toho názoru, že žádný lékař, pokud není držitelem řidičského oprávnění (či má zadržený řidičský průkaz nebo zákaz činnosti), by neměl řídit motorové vozidlo, pokud je možné záchranu zdraví a života pacienta zajistit jinak (ostatně tuto zásadu uplatňuje i u ostatních osob, nejen u lékařů). Pokud žalobce argumentoval tím, že jeho pacienti byli v ohrožení života a z tohoto důvodu k nim vyjel, žalovaný dospěl k závěru, že na základě tohoto argumentu by teoreticky žádný lékař při péči o život a zdraví (jako v případě žalobce) nepotřeboval ani řidičské oprávnění, neboť by vždy nastal stav krajní nouze. Žalovaný je tak toho názoru, že argument *ad absurdum* byl v daném případě zcela legitimní.

K bodu 6 žaloby žalovaný správní orgán uvedl, že žalobce se dopustil přestupků tím, že opakovaně řídil motorové vozidlo i přes to, že mu byl zadržen řidičský průkaz. Krajní nouze, jako okolnost vylučující protiprávnost, pak zde nenastala, a to ani v jediném případě. Jak žalovaný již uvedl, nikterak neměnil obvinění žalobce z přestupku, pouze na základě svých úvah (odůvodněných v odůvodnění napadeného rozhodnutí) dospěl k závěru, že krajní nouze zde nenastala již z toho důvodu, že nebezpečí bylo v dané situaci možno odvrátit jinak. Podstata protiprávního jednání žalobce tak zůstala shodná. Žalovaný se pak nemůže ztotožnit s tím, že by bylo možné některé protiprávní jednání posoudit jako zcela protiprávní a jiné jako „částečně protiprávní“. Žalovaný zná v tomto směru pouze dvě kategorie jednání, a to jednání v souladu se zákonem (kterým by bylo i jednání v krajní nouzi) a jednání protiprávní. V hodnocení přestupků, kterých se žalobce dopustil, pak odvolací správní orgán setrval na posouzení správním orgánem I. stupně (obvinění ze spáchaných přestupků nikterak nezúžil) a ani žalobce nepřiměřenost uložených sankcí nenamítal, a tedy žalovaný neměl důvod se výši a přiměřeností uložených sankcí zabývat. Žalovaný jen poznamenává, že sankce byly uloženy v rámci zákonné sazby.

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „s.ř.s.“).

Soud přezkoumává napadené výroky rozhodnutí zásadně jen v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žaloba nebyla shledána důvodnou.

Podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 2 zákona o přestupcích, ve znění účinném do 31.7.2011, se přestupku dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a byl mu zadržen řidičský průkaz 3f) [poznámka pod čarou 3f) odkazuje na zákon o silničním provozu].

Podle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o přestupcích, ve znění účinném do 31.7.2011, se přestupku dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 20 km.h-1 a více nebo mimo obec o 30 km.h-1 a více.

– 1 –

Ve věcech správního trestání došel Ústavní soud mj. k tomuto zásadnímu závěru: „Došlo-li ke změně kogentního ustanovení zákona, podle kterého rozhodoval státní orgán, jehož rozhodnutí podléhalo soudnímu přezkumu, tak, že v době, kdy o přezkumu rozhodoval soud, platilo již jiné zákonné ustanovení, které zásadním způsobem změnilo předchozí úpravu, podle níž bylo napadené rozhodnutí vydáno, musí se soud, pro který je rozhodující stav v době vydání rozsudku, s novým zněním zákona vypořádat. Pokud tuto změnu ani nezaznamená a rozhoduje tak, jako by ji ani nevzal na vědomí, jde z jeho strany o projev libovůle, který zakládá porušení Ústavou České republiky zaručených práv účastníka řízení. Takovým postupem je porušen čl. 90 Ústavy České republiky, podle kterého jsou soudy povolány především k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům.“ (viz náleze ze dne 3.6.2004 sp. zn. II. ÚS 163/03).

K tomu zdejší soud konstatuje, že zákon č. 133/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, s účinností od 1.8.2011 sice v zákoně o přestupcích zrušil stávající ustanovení § 22 tohoto zákona [čl. III bod 1], ale do zákona o silničním provozu vložil nové ustanovení § 125c, podle jehož odst. 1 písm. e) bodu 2 se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a byl jí zadržen řidičský průkaz podle § 118b odst. 1, a podle jehož odst. 1 písm. f) bodu 3 se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km.h-1 a více nebo mimo obec o 30 km.h-1 a více [čl. I bod 45].

V důvodové zprávě k návrhu této novely zákona o provozu na pozemních komunikacích se uvádí, že návrh v souladu s přijatou vládní koncepcí reformy správního trestání (usnesení vlády č. 162 ze dne 20. února 2002) promítá nové principy správního trestání do zákona o silničním provozu. Skutkové podstaty přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, které byly dosud obsaženy v zákoně o přestupcích, jsou návrhem začleněny do zákona o silničním provozu. Změny zákona o přestupcích souvisejí s uvedením zákona o silničním provozu do souladu s vládou stanovenými zásadami správního trestání. Dosavadní přestupky na úseky bezpečnosti a plynulosti silničního provozu se vypouštějí z přestupkového zákona a nově se zařazují do zákona o silničním provozu [viz Parlament ČR, Poslanecká sněmovna, VI. volební období, sněmovní tisk 26/0].

Porovnání aktuální právní úpravy s právní úpravou účinnou do 31.7.2011 svědčí v daném případě toliko o určitém zpřesnění skutkových podstat přestupků.

Vzhledem k uvedenému má zdejší soud za to, že v přezkoumávané věci nedošlo k tomu, že v době, kdy o přezkumu rozhoduje soud, by platilo již jiné zákonné ustanovení, které *zásadním způsobem* změnilo předchozí úpravu, podle níž bylo napadené rozhodnutí vydáno.

– 2 –

Obviněný MUDr. A. Velkoborský se hájil tím, že jel k případu neodkladného a vážného zdravotního stavu, resp. k naléhavým zdravotním stavům pacientů, když v té chvíli jiné řešení nebylo možné, že tedy jednal v krajní nouzi.

Ve správním spisu se nacházejí mj. protokoly o výpovědi svědků – pacientů Z. H.(a jeho manželky), T. P., Z. B. a A. H., jakož i protokol o výpovědi svědka MUDr. J. Ch., vedoucího lékaře Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje, stanoviště Sušice. Ve správním spisu se dále nacházejí mj. zdravotní záznamy pacientů Z. H., T. P., Z. B. a A. H., pořízené obviněným MUDr. A. V., jakož i části zdravotnické dokumentace týkající se A. H., Z. B. a T. P., pořízené jinými lékaři.

Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí mj. uvedl, že jednání obviněného nepovažuje za jednání při odvracení přímo hrozícího nebezpečí na životě, zdraví osob nebo majetku. Při zhodnocení všech důkazních prostředků, kterými jsou jak veškeré podané svědecké výpovědi, tak předložené záznamy městského kamerového systému, si správní orgán stojí za svým názorem. Dle úvahy správního orgánu, předložené zdravotní záznamy svědků, předložené jako potvrzení o tom, že MUDr. A. V. jednal za účelem odvracení bezprostředního ohrožení zdraví, nemají žádnou právní váhu, neboť tyto záznamy mohly být účelově vystaveny dodatečně, za účelem vyhnutí se sankci, která obviněnému za jeho jednání hrozí, a to s ohledem, že vystavení takového záznamu o ošetření je závislé pouze na vystavujícím lékaři a jakákoliv zpětná objektivní kontrola o jeho pravosti je dle správního orgánu nemožná. Ta je možná pouze kontrolou výpisů telefonních hovorů, které si však správní orgán s odkazem na příslušná zákonná ustanovení nemůže vyžádat.

Své rozhodnutí o odvolání odůvodnil žalovaný správní orgán zejména tím, že se zabýval otázkou, zda vzniklé nebezpečí (ohrožení života a zdraví) nešlo odvrátit jinak. Ze svědecké výpovědi MUDr. J. Ch. vyplývá, že v obci Sušice je stanoviště zdravotnické záchranné služby, která vykonává službu 24 hodin denně a jejíž vozidla používají výstražné zařízení (výstražná světla modré barvy, případně zvláštní zvukové výstražné znamení). Toto pak mimo výpovědi svědka nakonec vyplývá i ze samotné podstaty této služby. V daném případě si tak měli výše uvedení pacienti v případě akutního zdravotního stavu zavolat právě zdravotnickou záchrannou službu, neboť tato jednak může k pacientovi přijet dříve (jedná se o vozidlo s právem přednosti v jízdě, které není vázáno rychlostními limity, tomuto vozidlu zpravidla ostatní řidiči uhybají a může případně projet křižovatkou i na signál s červeným světlem "Stůj!") a dále tato služba má lepší zdravotnické vybavení. Pokud již došlo k situaci, kdy pacienti volali místo zdravotnické záchranné služby přímo odvolateli, měl je odvolatel po vyhodnocení jejich zdravotního stavu jako akutního odkázat na zdravotnickou záchrannou službu a zároveň jim sdělit, že v současné době nesmí řídit motorová vozidla. Je samozřejmé,

že v případě, kdy by byl odvolatel v přítomnosti pacienta ve vážném zdravotním stavu, a bylo to na místě, které je například špatně dostupné pro zdravotnickou záchrannou službu, popř. na těžko popsatelném místě, tedy například v lese, kde by se záchranné službě těžko vysvětlovalo místo zákroku, bylo by na místě, aby odvolatel tohoto pacienta odvezl sám do zdravotnického zařízení (pokud by mu nedokázal pomoci sám). Ve výše uvedených případech se však vždy jednalo o výjezd na základě telefonického hovoru pacienta. V takovém případě tak výjezd zdravotnické záchranné služby byl možný ve stejnou dobu a se stejným dosahem pro pacienta v ohrožení zdraví jako v případě výjezdu odvolatele. Odvolatel tak měl svým pacientům sdělit, že nemůže sám přijet, neboť v této době nemohl řídit, a tedy aby si zavolali zdravotnickou záchrannou službu. Ve všech případech bylo možné zavolat zdravotnickou záchrannou službu, a tedy zde byla možnost nebezpečí odvrátit jinak.

– 3 –

Pro přestupky je krajní nouze vymezena v § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích, podle něhož přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

Aby se jednalo o krajní nouzi, musí být podle doktríny splněno současně několik podmínek: musí se jednat o odvracení nebezpečí, nebezpečí je směřováno proti zájmu chráněnému zákonem, nebezpečí musí přímo hrozit, ke krajní nouzi je oprávněn kdokoliv, tedy i ten, jehož zájmy v konkrétním případě ohroženy nejsou, při odvracení nebezpečí nesmí být způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a nebezpečí, které hrozí zájmu chráněnému zákonem, nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak [srov. např. Luboš Jemelka – Pavel Vetešík: Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář. 1. vyd. Praha 2010, s. 10-11].

V praxi lze s přidržením se zákonné dikce vystačit s třemi podmínkami krajní nouze u přestupků: odvracení nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem, nezpůsobení zřejmě stejně závažného následku než by byl ten, který hrozil (= vztah proporcionality mezi následkem, který hrozil zájmu chráněnému zákonem, a následkem, který byl způsoben odvracením nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem), a nemožnost odvrátit nebezpečí v dané situaci jinak (= podmínka subsidiarity).

Žalobce tu argumentuje tím, že žalovaný dospěl k odlišnému závěru než správní orgán I. stupně.

Žalovaný správní orgán oponuje, že nikterak neměnil obvinění žalobce z přestupku, pouze na základě svých úvah dospěl k závěru, že krajní nouze zde nenastala již z toho důvodu, že nebezpečí bylo v dané situaci možno odvrátit jinak, že podstata protiprávního jednání žalobce tak zůstala shodná, že zná v tomto směru pouze dvě kategorie jednání, a to jednání v souladu se zákonem (kterým by bylo i jednání v krajní nouzi) a jednání protiprávní, že v hodnocení přestupků, kterých se žalobce dopustil, odvolací správní orgán setrval na posouzení správním orgánem I. stupně a že ani žalobce nepřiměřenost uložených sankcí nenamítal, a tedy žalovaný neměl důvod se vyšší a přiměřeností uložených sankcí zabývat.

Soud má za to, že je třeba rozlišovat názor na podmínky krajní nouze a závěr o krajní nouzi. Aby šlo o krajní nouzi, musí být všechny její podmínky splněny současně. Závěrem, k němuž lze v takovém případě dospět, je to, zda zde existují všechny podmínky krajní nouze nebo ne, tj. zda příslušné jednání se dá subsumovat pod tuto okolnost vylučující protiprávnost nebo ne.

Jak patrně z předestřené, správní orgán prvního stupně zpochybnil splnění té podmínky krajní nouze, která spočívá v tom, že se odvrací nebezpečí přímo hrožící zájmu chráněnému zákonem, zatímco odvolací správní orgán zpochybnil splnění té podmínky krajní nouze, která spočívá v nemožnosti odvrátit nebezpečí v dané situaci jinak. Jak správní orgán prvního stupně, tak odvolací správní orgán však dospěly ke shodnému závěru, že jednání žalobce nebylo jednáním v krajní nouzi. Za této situace se soud nemůže ztotožnit s námitkou žalobce, že žalovaný dospěl k odlišnému závěru než správní orgán I. stupně, a nemůže tudíž akceptovat ani konsekvence z toho vyvozované, tj. že se odvolací správní orgán měl zabývat otázkou přiléhavosti trestu ve vztahu *k novému závěru*.

Žalobní body 1 a 6 proto nemohly být shledány důvodnými.

– 4 –

Dále žalobce namítá, že v jeho případech byla splněna i podmínka subsidiarity.

Je obecně známo, že lidé v České republice, kteří jsou přímo ohroženi na životě z důvodu svého zdravotního stavu, se sami nebo prostřednictvím jiných osob obracejí na zdravotnickou záchrannou službu. Činili a činí tak ostatně v souladu s právní úpravou, podle které v rozhodné době odbornou přednemocniční neodkladnou péči poskytovala záchranná služba (§ 18b věta první zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů), zatímco ordinace praktických lékařů byly základním článkem zařízení ambulantní péče, jejíž součástí byla i návštěvní služba (§ 35 odst. 1 ve spojení s § 18 odst. 1 tohoto zákona). Pro úplnost možno dodat, že i od 1.4.2012 je právní úprava v tomto ohledu obdobná [zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)]

Za těchto okolností se soud shoduje s úvahami prezentovanými žalovaným správním orgánem.

MUDr. A.V. byl a je praktickým lékařem. Neměl uzavřenu zvláštní smlouvu se zdravotní pojišťovnou, ani s jiným subjektem o „službě první pomoci“. Je třeba ocenit, že je ochoten v rámci návštěvní služby poskytovat i neodkladnou péči (pacient T. P. vypověděl, že MUDr. A. V., ač jej zastihl na fotbalovém utkání v Plzni, přesto za ním přijel na návštěvu do Sušice), ale systém zdravotní péče (zdravotních služeb) u nás nemůže být a není postaven na tom, že neodkladnou péči poskytují primárně praktičtí lékaři, protože takový systém by v případě nedostupnosti MUDr. A. V., resp. neochoty některých jeho kolegů nutně selhával.

Žalobce se dovolává toho, že správní orgány měly zhodnotit obě situace, za něž označuje péči poskytnutou MUDr. A. V. a výjezd záchranné služby toliko se zdravotníkem.

K tomu soud uvádí, že v takovém případě by musely být konfrontovány tři situace: péče poskytnutá MUDr. A. V., výjezd záchranné služby s lékařem a výjezd záchranné služby toliko se zdravotníkem. V daných případech však jde o požadavek nerealizovatelný. Údaje ve spisové dokumentaci jsou neúplné či nepřesné, další údaje (vždy aktuální stav záchranné služby) by byly obtížně získatelné či spíše nezískatelné. Ani zdravotní dokumentace vedená MUDr. A. V. tu neposkytuje náležitou oporu pro požadované srovnávání, ježto v žádném z předložených záznamů se nenachází informace o tom, kdy byl požádán o návštěvu. Např. ze zdravotního záznamu týkajícího se pacienta Z. H. se v tomto ohledu dovídáme pouze to, že výjezd se uskutečnil cca v 17 hod.; kdybychom si z údaje, že asi hodinu je mu velice zle, dovodili, že žádost o návštěvu přišla ne později než v 16:00 hod., a z údaje z oznámení o přestupku si zase dovodili, že v 17:21 hod. byl MUDr. A. V. ještě v Sušici (byť již jel směrem do Horažďovic), zřejmě bychom došli k závěru, že péče, která by se Z. H. mohla dostat od záchranné služby z Horažďovic, by byla rychlejší než péče, kterou mu poskytl jeho praktický lékař. Ostatně i z výpovědi pacientovy manželky plyne, že preferoval lékaře, k němuž má důvěru, před rychlostí zásahu [Proč jste nežádala o poskytnutí zdravotní pomoci pro manžela službu rychlé lékařské pomoci v Horažďovicích? – Protože manžel chtěl svého obvodního lékaře, zřejmě v něj má důvěru.]. Z ostatních podkladů pro vydání rozhodnutí se dají v naznačeném ohledu zjistit jen velmi neurčité informace: pacient T. P. na otázku, jak dlouho trvalo než MUDr. A. V. přijel, odpověděl, že možná půl hodiny, ale to si vůbec nevybavuje, pacient Z. Blažek na otázku, co mu sdělil MUDr. A. V., odpověděl, že přijede a taky přijel hned, a pacient A. H. na žádost, aby popsal událost dne, kdy kontaktoval MUDr. A. V., uvedl pouze to, že jmenovaný přijel, dal mu injekci a jemu se ulevilo. Zkrátka a dobře, porovnávat rychlost a vybavení, s nimiž zasahoval MUDr. A. V. a s nimiž by zasahovala záchranná služba s lékařem a jen se zdravotníkem, na základě shromážděných podkladů nelze.

A nejenže to nelze, ono to není ani třeba. Zákonný znak krajní nouze spočívající v tom, že nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak, totiž není naplněn již tím, že pacient, aniž požádá o zásah záchrannou službu, se obrátí na svého praktického lékaře, ale byl by splněn až tím, kdyby požadovaná záchranná služba nemohla péči neodkladně poskytnout (a kdyby se v daných případech MUDr. A. V. nemohl k pacientovi dostat srovnatelně rychle jiným způsobem (bez motorového vozidla či motorovým vozidlem řízeným jinou osobou).

Soud se tedy ztotožňuje se správním orgánem v tom, že v přezkoumávaných případech nebyla splněna podmínka subsidiarity jednání v krajní nouzi.

Ani žalobní body 2 až 4 proto soud nepovažuje za důvodné.

– 5 –

V napadeném rozhodnutí žalovaný správní orgán mj. uvedl, že nemůže námitku odvolatele o stavu krajní nouze přijmout rovněž i s argumentem *ad absurdum*, neboť na základě odvolatelské námitky by lékař i v případě, kdy nesmí řídit, mohl dojždět k pacientům v ohrožení života a zdraví. *Ad absurdum* by tak lékař prakticky vůbec nepotřeboval řidičské oprávnění, neboť pokaždé, kdy by vyjel k pacientovi v ohrožení života, by tato krajní nouze nastala.

Žalobce má za to, že tento argument není v tomto případě na místě, je sám o sobě absurdní (žalobní bod 5), žalovaný správní orgán naopak nadále míní, že uvedený argument *ad absurdum* byl v daném případě zcela legitimní. Soud tu může jen připomenout, že úspěšně lze namítat jen takové vady řízení, které mohly mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé; příležitostná doplňková argumentace výše uvedeného rázu však podle názoru soudu nepředstavuje vadu uvedené intenzity a sotva si možno představit, že by byla s to někoho zkrátit na jeho právech (v žalobním bodu se něco takového ostatně ani netvrdí).

– 6 –

Z judikatury Nejvyššího správního soudu pokládá zdejší soud pro přezkoumávanou věc za inspirativní rozsudek ze dne 26.11.2009, čj. 5 As 97/2008-73 (k dispozici na www.nssoud.cz). I když jde o skutkově odlišný případ, je tam podle názoru zdejšího soudu jednoznačně preferováno přivolání záchranné zdravotnické služby před jednáním porušujícím pravidla bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Lze tudíž shrnout, že v přezkoumávané věci nebyl žádný žalobní bod shledán důvodným.

Jelikož žaloba nebyla shledána důvodnou, soud ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Jak žalobce, tak žalovaný správní orgán souhlasili s tím, aby soud rozhodl o věci samé bez jednání (§ 51 odst. 1 věta první s.ř.s.).

Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný správní orgán se však práva na náhradu těchto nákladů vzdal, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 25. června 2012

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková